

Komentáre k čítaniam ✘ 4. cezročná nedeľa C

(ku komentárom je potrebné použiť aj text Svätého Písma)

Oblečený do Božej ochrany

Prvé čítanie (Jer 1,4-5;17-19):

Jeremiáš sa narodil do nepríjemných časov. Krajiny okolo úrodného polmesiaca stratila Asýria a oni padli do rúk Babylonu. Všetko sa zmenilo. Iba Egypt bol schopný vzdorovať násilným zmenám, ktoré nastali. Samotný Izrael bol rozdelený na dve časti: na Júdsko na juhu a Izrael na severe. Boží ľud bol roztrhnutý vodvoje: na jednej strane tí, ktorí si zvolili podriadenie sa Babylonu a na strane druhej tí, ktorí chceli vzdorovať spolu s Egyptom. Králi zaslúbenej zeme neboli schopní stáť pevne proti mocnostiam dejín, s novými kultúrami, s ich vlastnými bohmi vmietnutými na ľudí so zvodne prítlačlivou mocou.

Inými slovami: bolo tomu presne tak, ako dnes. Globalizácia nás robí zraniteľnými voči hnutiam dejín ako nikdy predtým. Sme rozdeleným ľudom, roztrhnutým politikmi, rasami, prostriedkami, spotrebou a potrebami. Sme unášaní bohmi kapitalizmu a médií, nehovoriac už o tom starom, večne živom bôžiku: o našom zbabelom ja. Potrebujeme pomoc. A proroctvo dnešného čítania nám ponúka prastarú medicínu: staň sa Bohu oddaným človekom, tým, čím si bol predurčeným byť. Staň sa železným stĺpom vzdorujúcim všetkým pochybným zdrojom šťastia, okolnostiam, či hodnotám. Drž sa Božieho slova a potom ťa ani nerozdrvia dejiny, ani ťa neprevalcuje žiadna nepríjemná udalosť života.

Druhé čítanie (1Kor 12, 31-13,13):

Komunita v Korinte bola nadšená z množstva darov Ducha, ako by bol nadšený zrejme každý z nás. Snažili sa hovoriť v jazykoch, uzdravovať, robiť zázraky. No Pavol poukazuje na dar, ktorý je zo všetkých najzáračnejší: moc lásky. Nakoľko sme dnes silne zredukovali slovo láska iba na akúsi romantiku, toto slovo v nás už nebudí žiadnu bázeň. No v Pavlovej poézii je toto slovo velebné, priam očarujúce.

Všetko ostatné je nanič, uisťuje nás Pavol. Všetko ostatné je strata, smeti, márnenie darmi. Môžeme obšťastňovať svet svojou výrečnosťou, múdrosťou a mocou. Môžeme prinášať veľké obete a konať dobré skutky. No iba láska sa ráta. Preto musíme byť veľmi rozumnými správcami svojich srdc.

Ako vyzerá láska? Pavol ju nedefinuje, skôr ju popisuje. Láska nie je šeptajúcou romantikou, ale silným herkulesovským postojom k životu. Nejestvuje sama v sebe, začína jestvovať až keď sa človek dostáva do kontaktu s inými. Boh, ktorý je láska, si želal svet, v ktorom by všetky vzťahy boli preniknuté láskou. Dnešný úryvok z Pavlovho duchovného vedenia nám poskytne dost materiálu na celý život.

Evanjelium (Lk 4,21-30):

Na začiatku boli všetci v siedmom nebi. Veľký prorok bol medzi nimi, a bol to jeden z nich. Boli na neho skutočne hrdí. No vtom ich Ježiš obviní z márnivosti a pripomenie im, že prorok, aby bol účinný, musí často svoj dar využívať nie doma, ale mimo svoju komunitu. Aj keď vedeli, že je to pravda, jeho slová ich našťavali. Vo svojom hneve sa stali vrahmi, ako sa to často stáva ľudom, ktorí zažijú zahanbenie. Ak by boli mohli, v ten deň by ho boli určite zabili.

Vtipnou vecou je, že nemohli, hoci tak strašne chceli. Dav povstane proti nemu v synagóge a vyženie ho z mesta, s úmyslom zhodiť ho z brala do priepasti. No neboli schopní to urobiť. Rozostúpia sa pred Ježišom, ako Červené more kedysi dávno pred Židmi a Ježiš odkráča preč. Podľa Lukášovej predstavy Ježiš bol oblečený do Božej ochrany ako do brnenia. Nikdy sa nemusel vzdať svojho života a tak jeho konečné podrobenie sa krížu v nás vzbudzuje úžas. Nechal, nech Boh vyberie deň a hodinu; až dovtedy bol vždy poslušný jedine Božej moci.

Otázky na uvažovanie

- Aké sú mená bohov, ktorí sa snažia dnes o tvoju pozornosť? Ako im vzdoruješ?
- Vyber si jednu vetu z Pavlových „litánií“ o láske, ktorá by popisovala tvoju snahu milovať. Ktorá veta by mohla najlepšie popisovať tvoju potrebu milovať?
- Kedy dovoľuješ hlasu davu (okolia, prostredia) manipulovať tvoju poslušnosť Božej vôli?

Činná odozva

Liekom proti našej malomyselnosti, ustrašenosti a nerozhodnosti sú dnes pre nás aj slová proroka Jeremiáša. Len prijať, že tie úžasné Božie zaslúbenia platia aj pre mňa – ved' som bol v krste „vyvolený“, pomazaný na proroka! Nemáš žiadnu chuť byť prorokom? Nevieš, ako plniť túto rolu? Tak pros Boha, ktorý dáva múdrosť na konanie „veľkoryso“ (Jak 1,5-6): pros o vhodné slovo pre druhých, o odvahu priznávať sa ku Kristovi slovom, skutkami.

pripravil: MB@svd